

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Puulämmityspäivä

Astoria-sali, 8.2.2017

Hyvät Puulämmityspäivän osallistujat, hyvät kuulijat,

Aluksi pari sanaa kansallisen energiapolitiikan tavoitteista. Hallitus hyväksyi 24. marraskuuta 2016 kansallisen energia- ja ilmastostrategian vuoteen 2030. Strategiassa linjataan konkreettisia toimia ja tavoitteita, joilla Suomi saavuttaa hallitusohjelmassa ja EU:ssa sovitut energia- ja ilmastotavoitteet vuoteen 2030.

Linjausten mukaan toimittaessa uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että energiajärjestelmä muuttuu hiilineutraaliksi ja perustuu vahvasti uusiutuviin energialähteisiin.

Uusiutuvan energian investointitukia kohdennetaan ensisijaisesti uuden teknologian kaupallistamiseen ja taakanjakosektorille, erityisesti liikenteen kehittyneitä biopolttoaineita tuottaviin laitoksiin.

Lisäksi edistetään maatalouden, yhdyskuntien ja teollisuuden jätteiden ja sivuvirtojen hyödyntämistä lämmön ja sähkön tuotannossa sekä liikenteen polttoaineena.

Nykyisestä tuulivoiman syöttötariffijärjestelmästä luovutaan. Tavoitteena on, että hankkeet toteutuvat tulevaisuudessa markkinaehtoisesti.

Ylimenokauden ratkaisuna ja suomalaisen hankeosaamisen ylläpitämiseksi on tarpeen ottaa käyttöön teknologianeutraalit tarjouskilpailut, joiden perusteella maksetaan sähkön tuotantotukea ainoastaan kustannustehokkaimmille ja kilpailukykyisille uusiutuvan sähkön tuotantoinvestoinneille.

Vuosina 2018–2020 kilpailutetaan korkeintaan kaksi terawattituntia (TWh). Työ- ja elinkeinoministeriö teettää riippumattoman ja kattavan selvityksen tuulivoiman terveys- ja ympäristöhaitoista ennen tuotantotukea koskevan lain valmistelua.

Arvoisat kuulijat,

Suomessa on käytössä yli kaksi miljoonaa tulisijaa. Tulisijojen määrä kertoo, että puulämmitys on luonnollinen osa suomalaista elämäntapaa ja asuntojen lämmityksen kannalta tärkeä energiamuoto. Näissä tulisijoissa puuta poltetaan yli kuusi miljoonaa kiintokuutiometriä vuodessa. Polttopuulla tuotetaan 15 terawattituntia energiaa, mikä vastaa Olkiluodon kahden reaktorin vuosituotantoa.

Kokonaisenergiankulutuksesta tämä on kolme prosenttia. Tutkimusten mukaan varaavalla tulisijalla voidaan helposti kattaa noin puolet pientalon lämpöenergiasta. Puulämmityksellä voidaan helposti vähentää ostettavan lämmitysenergian määrää talven huippupakkasilla ja turvata lämpö mahdollisten sähkökatkosten aikana.

Asuminen muuttuu ja lämmitysjärjestelmät sen mukana. Puulämmitys pystyy vastaamaan muuttuviin haasteisiin. Muuratun tulisijan rakenne on kehittynyt vuosisatojen kuluessa kestäväksi ja kustannuksiltaan edulliseksi.

Aikaisemmin tärkein palamista säätelevä vaatimus oli taloudellisuus, tulisija piti lämmittää pienellä puumäärällä. Päästöjä ei mitattu eikä sopivia mittauslaitteita ollut. Nyt on toisin, päästöjä mitataan ja mittausmenetelmät ovat huippuluokkaa. Puulämmityksen on sopeuduttava uusiin vaatimuksiin.

Hyvät kuulijat,

Puulla voi lämmittää huonosti tai hyvin. Päästöjä muodostuu paljon käytettäessä kosteaa puuta tai muuta polttoon sopimatonta materiaalia.

On arvioitu, että pienhiukkapäästöistä 20–40 prosenttia aiheutuu puun poltosta. Päästöjä voidaan vähentää tehokkaasti vanhanaikaisia tulisijoja uusimalla ja rajoittamalla huonokuntoisten tulisijojen käyttöä taajamissa.

Niin sanottuun ekosuunnitteludirektiiviin sisältyvät tulisijojen hyötysuhde- ja päästöraja-arvot astunevat voimaan vuoden 2022 alusta. Tämä aiheuttaa rajoituksia puulämmitykselle, koska huonosti toteutetun puunpolton päästöt voivat olla jopa monisatakertaiset hyvään, korkean hyötysuhteen polttoon verrattuna.

Saksassa päästörajat ovat olleet muuta Eurooppaa tiukemmat jo pitkään. Saksaan tulisijoja vievät suomalaiset tulisijavalmistajat ovat siten joutuneet valmistautumaan tuleviin päästörajoihin ja direktiivin asettamiin pienhiukkasten rajoituksiin jo hyvissä ajoin. Suomalaiset tulisijavalmistajat ovat jo nyt valmiita tiukennuksiin ja pienhiukkaspäästöjä saadaan helposti vähennettyä vaihtamalla vanha tulisija uuteen, vähäpäästöiseen tulisijaan.

Vaihtoehtoja markkinoilla on paljon. Haasteena on se, että alle 10 prosenttia suomalaisista tulisijoista on toteutettu nykyaikaisella hyvän hyötysuhteen ja puhtaan palamisen tekniikalla.

Vaikka puulämmitys vaatiikin asukkailta enemmän työtä kuin muut lämmitystavat, vaivaa kompensoi vaikutusmahdollisuudet omaan energialaskuun. Muitakin hyviä syitä puun käyttöön on. Puulla lämmitetään luonnollisesti. Puu on kotimainen, uusiutuva polttoaine. Puunpolto ei kiihdytä ilmastonmuutosta, sillä puut sitovat kasvaessaan ilmakehän hiilidioksidia saman määrän kuin niiden palaessa vapautuu.

Puuaines on yksi parhaista auringon energian varastomuodoista ja hyvässä tulisijassa oikein poltettuna se voidaan muuttaa puhtaasti lämmöksi. Kun ostat polttopuuta sinua lähellä olevalta tuottajalta, tuet paikallistaloutta.

Kylmässä maassamme uuninvalmistajilla on ollut vuosisatoja aikaa kehittää tulisijoista yhä parempia. Nykypäivään mennessä puulämmitys onkin noussut varteenotettavaksi kilpailijaksi muiden lämmitysmuotojen kanssa niin hyötysuhteen kuin puhtaudenkin osalta.